

OBSAH

ÚVOD	7
PRVNÍ DEN	17
PRVNÍ BESEDA	19

Pobádka o lidožroutovi

Antuono z Marigliana je vyhnán matkou jako arcitrouba. Dá se do služeb lidožrouta, který ho několikrát obdaruje, když jde domů na návštěvu, ale on se dá vždycky napálit od krčmáře. Nakonec obdrží darem klacek, který potrestá jeho pošestilost a hospodskému oplátí za všechny nesnáze, jež mu způsobil svými podvody, a obohatí svou rodinu.

DRUHÁ BESEDA	29
--------------	----

Myrta

Jedna žena z Miana porodí myrtu. Zamiluje se do ní princ a pozná, že je to krásná víla. Odjede na cestu a nechá doma myrtu s přivěšeným zvonečkem. Do princovy komnaty vstoupí pochybné ženštiny, žárlivé na neznámou sokyni; jakmile se dotknou myrty, objeví se víla a ony ji na kusy rozsápou. Princ se vrátí, vidí, co se stalo, a div nad tím nezemře bolestí; ale kouzelným způsobem dostane vílu nazpátek, ožení se s ní a ty harapanny odsoudí k smrti.

TŘETÍ BESEDA	39
--------------	----

Peruonto

Velký nemotora Peruonto jde do lesa na dříví a při tom prokáže laskavost třem jinochům spícím na slunci. Za odměnu dostane kouzlo, a když se mu princezna vysměje, prokleje ji, aby s ním otěhotněla, což se vyplní. Když vyjde najevo, že je otcem princeznných dvojčat, dá je král všechny čtyři zavřít do sudu a vhodit do moře. Ale mocí svého kouzla překoná Peruonto nebezpečí, změní se v krásného jinocha a stane se králem.

ČTVRTÁ BESEDA	50
---------------	----

Vardiello

Vardiello je hlupák nad hlupáky, a když matce provede sto oslovin, ztratí jí jednu stůčku plátna. Chce ji pošetile dostat zpět od jedné sochy a stane se přitom boháčem.

Blecha

Jeden král, který to nemá v hlavě v pořádku, chová blechu, která ztloustne jako kapoun. Dá ji stáhnout kůži a nabídne svou dceru tomu, kdo uhodne, z jakého zvířete ta kůže je. Jeden lidožrout ji pozná a vezme si princeznu, kterou pak po různých dobrodružstvích vysvobodí sedm synů jedné stařeny.

ŠESTÁ BESEDA

Popelka

Ze zolla z učitelčina návodu zavraždí macechu v domnění, že až se učitelka její zásluhou stane otcovou ženou, bude ji milovat, avšak místo toho je poslána do kuchyně. Ale po mnoha dobrodružstvích přičiněním vil dostane krále za manžela.

SEDMÁ BESEDA

Dva kupcoví synové

Cienzo rozbije hlavu královu synu a uteče z vlasti. Když osvobodí od draka princeznu z Bezrozmyslu, dostane ji po různých příhodách za ženu. Padne do osidel jedné ženy, je však osvobozen bratrem, jež ze žárlivosti zabije, ale pak přesvědčiv se o jeho nevině, působením čarovní byliny ho probudí k životu.

OSMÁ BESEDA

Kozí tvář

Dcera jednoho venkovana dobrosrdečností jedné vily stane se královou ženou; ale nevděčně se zachová k vile, jež jí prokázala takové dobrodiní, a ta změnila její tvář v kozí. Manžel jí opovhuje a ona mnoho trpí. Až na domluvu jednoho dobrého starce odprosí, nabude původní podoby a manželovy přízně.

DEVÁTÁ BESEDA

Očarovaná laň

Moc kouzla se narodí Fonzo a Canneloro a Canneloro je předmětem zájmu královny, matky Fonzovy, jež ho poraní na čele. Canneloro odejde, stane se králem a octne se ve velkém nebezpečí. Fonzo kouzelnou mocí pramene a myrty pozná jeho trápení a odejde ho vysvobodit.

DESÁTÁ BESEDA

Stařena z kůže stažená

Král z Tvrzice zatouží po stařeně, kterou neviděl, a jsa podveden půvabným prstem, který mu ukázala, přijme ji ve své posteli, ale když objeví podvod, dá ji shodit z okna. Babice zůstane viset na stromě a sedm vil ji čarami promění v krásnou dívku, kterou si král vezme za ženu. Stařeniná sestra jí závidí její štěstí, a aby i ona znovu zhezkla, dá si stáhnout kůži a umře.

PRVNÍ EKLOGA

Tyglík

- DRUHÝ DEN 149
- PRVNÍ BESEDA 151
- Petrželka*
- Těhotná žena sní petržel ze zahrady jedné čarodějnice, a jsouc přistižena, slíbí čarodějnici dítě, které nosí. Porodí Petrželku. Čarodějnice si ji vezme a zavře ve věži. Princ ji uloupí a mocí tří žaludů uniknou milenci hrozbě čarodějnice. Princ dívčinu přivede do svého domu a vezme si ji za manželku.
- DRUHÁ BESEDA 157
- Princ Zelený luh*
- Nellu miluje princ, který křišťálovým potrubím přichází, aby se s ní oddával rozkoši. Ale závislivé sestry jeho milé rozbijí potrubí, jímž se pořeže tak, že je blížek smrti. Nella se náhodou doví, jakého léku třeba použít, a podá ho milenci, který se uzdraví a vezme si ji za ženu.
- TŘETÍ BESEDA 164
- Viola*
- Viola, již sestry závidí, vezme si jim navzdory prince, s nímž se dlouho škádlila.
- ČTVRTÁ BESEDA 171
- Gagliuso*
- Gagliuso přičiněním kočky, již zdědí po otci, se stane pánem. Když se však ukáže nevděčným, kočka mu oplatí jeho špatné chování.
- PÁTÁ BESEDA 178
- Had*
- Král z Dlouhopolska vdá dceru za hada, a když objeví, že v hadu je zaklet krásný jinoch, spálí mu šaty. Ženich chtěje při útěku prorazit zasklenou stěnu, rozbije si hlavu, a ježto není léku na jeho ránu, králova dcera opustí otcův dům. Liška jí prozradí tajemství, jak milence uzdravit. Princezna úskočně zabije lišku a sádlem jejím a různými ptákův namaže jinocha, který je synem jednoho prince, uzdraví ho a slaví s ním svatbu.
- ŠESTÁ BESEDA 190
- Medvědice*
- Král z Hruboskalska si chce vzít vlastní dceru. Ta lstí jedné stařeny se promění v medvědice a uteče do lesů. Tam se jí na lovu zmocní princ, který ji pak jednou uvidí v její přirozené podobě v zahradě, jak si češe vlasy, a zamiluje se do ní. Po různých přfhodách se ukáže, že je to žena, a princ se s ní ožení.
- SEDMÁ BESEDA 200
- Holubice*
- Princ pro kletbu jedné stařeny vytrpí mnoho trápení, k nimž přistoupí další, když ho prokleje

čarodějnice. Ale nakonec pomocí čarodějčiny dcery překoná všechna nebezpečí a ožení se s ní.

OSMÁ BESEDA

213

Otrůček

Lisa se narodí z růžového lístku, a ježto je prokleta vílou, zemře a matka ji uloží v jedné světnici. Před smrtí doporučí bratrovi, aby světnici neotvíral. Ale jeho žárlivá žena chce vidět, co je uvnitř, nalezne Lisu živou, obleče ji jako otrokyni a dělá jí mnoho příkoří. Nakonec ji strýc pozná, vyžene ženu a neteř bohatě vdá.

DEVÁTÁ BESEDA

220

Visací zámek

Lucia jde pro vodu ke studni a setká se tam s otrokem, který ji dovede do překrásného paláce, kde se k ní chovají jako ke královně. Ale na radu závistivých sester, se podívá, s kým v noci spí, shledá, že je to sličný jínoch: ztratí však jeho přízeň a je vyhnána. Bloudí těhotná po světě, ztracená a opovrhovaná dojde konečně do domu milencova, kde porodí chlapečka; po různých příhodách se s milým udobří a stane se jeho ženou.

DESÁTÁ BESEDA

227

Kmotr

Jakub Ztuha má kmotra příživníka, který ho vysává, a když se ho nemůže zbýt lstí a úskokem, dodá si jednou odvahy a proudem nadávek ho vypudí z domu.

DRUHÁ EKLOGA

234

Barvířství

TŘETÍ DEN

245

PRVNÍ BESEDA

247

Rákosinka

Rákosinka nenajde muže, který jí by byl po chuti, a nakonec se proto dostane do rukou lidožrouta, který ji odsoudí k smutnému životu, až ji osvobodí čistič stok, vasal jejího otce.

DRUHÁ BESEDA

258

Kráska s useknutýma rukama

Penta s rozhořčením odmítne vdát se za bratra, usekne si ruce a pošle mu je darem. Ten jí dá hodit do moře v rakvi, již vlny vyhodí na břeh; tam ji najde jeden námořník a odvede Pentu k sobě domů; ale jeho žárlivá žena jí dá znovu hodit do moře v těžce rakvi. Truhlu vyloví jeden král a vezme si Pentu za ženu, ale ona zlá ženština ji svými pikly vypudí z království. Po dlouhých útrapách setká se Penta opět s manželem i s bratrem a všichni jsou spokojeni a šťastni.

TŘETÍ BESEDA

271

Bledá tvář

Otec zavře Renzu do věže, ježto jí astrologové předpověděli, že příčinou její smrti bude velká kost; Renza se zamiluje do prince a kostí, kterou jí přinese pes, provrtá zeď a uteče. Ale když spatří, jak její ženatý milenec líbá manželku, pukne jí srdce a princ se z hoře zabije.

ČTVRTÁ BESEDA

282

Chytrá Richarda

Zatímco je otec na cestě, Richarda se doma počestně chová přes špatný příklad sester; vysměje se milenci, a předvídajíc nebezpečí, zabrání mu; nakonec si ji vezme za ženu králův syn.

PÁTÁ BESEDA

290

Chrobák, myš a cvrček

Otec pošle Nardiella třikrát na trh na koupi, pokaždé se sto dukáty; ten jednou koupí chrobáka, po druhé myš, po třetí cvrčka. Otec ho potom vyžene a on se dostane do jedné země, kde pomocí těchto zvířat uzdraví královu dceru, a po různých příhodách se stane jejím manželem.

ŠESTÁ BESEDA

302

Krasava

Krasava, dcera Ambruosa z Barra, protože byla poslušná otce, splnila jeho přání a přesně zachovala, co jí bylo poručeno, bohatě se vdá za Narduccia, prvorozeného syna Biasilla Guallechia, a je příčinou, že její ostatní chudé sestry tchán vyvění a dá za ženy svým synům.

SEDMÁ BESEDA

310

Corvetto

Corvetto, jemuž všichni dvořané závidí zdatnost, je vystaven různým nebezpečím, ale ze všech vyjde se ctí navzdory nepřátelům a dostane nakonec infantku za ženu.

OSMÁ BESEDA

318

Hlupák

Otec pošle Buchtzu za obchodem do Káhiry, aby ho dostal z domu, kde si počínal jako arciosel. Cestou setká se syn s lidmi zdatnými a vezme je s sebou a s jejich pomocí se vrátí bohatý stříbrem a zlatem.

DEVÁTÁ BESEDA

328

Rosella

Mocný sultán, jemuž se zachtělo lázně z knížecí krve, pošle lidi, aby na moři zajali nějakého prince; dcera se zamiluje do vězně a uprchně s ním; matka je dostihne, ale princ jí usekne ruce. Turek země hořem; matčina kletba způsobí, že princ na Rosellu zapomene, a teprve lstí Rosella dosáhne, že si manžel na ni vzpomene; potom žijí spolu v radosti.

DESÁTÁ BESEDA

338

Tři víly

Cicella, týraná macechou, obdrží od tří víl dary. Závistivá macecha pošle k nim vlastní dceru,

ale ta se vrátí s hanbou. Poručí tedy Cicelle pást vepře; na pastvě se do ní zamiluje velký pán a chce se s ní oženit. Zlá macecha mu však dá místo ní dceru ošklivou a pastorkyni vstrčí do sudu, aby ji dala uvařit ve vařící vodě. Pán odhalí zradu a do sudu zavře druhou. Přijde matka, naleje na ni vřelou vodu a opaří ji; když pozná svůj omyl, zabije se.

TŘETÍ EKLOGA

350

Lázeň

ČTVRTÝ DEN

359

PRVNÍ BESEDA

362

Kamínek z kobouza

Míneco Aniello mocí kamínku nalezeného v kohoutí hlavě omládne a zbohatne, ale dva černo-kněžníci ho o kamínek připraví, a je z něho zase starý žebrák. Jde do světa hledat ztracený poklad; v myším království se dozví o prstenu a s pomocí dvou myší dostane jej zpět, je opět mladý a bohatý a zlodějům se pomstí.

DRUHÁ BESEDA

370

Dva bratři

Bratři Marcuccio a Parmiero, jeden bohatý a zhýralý, druhý ctnostný a chudý, se setkají po různých příhodách: chudý zapíraný bohatým se stal baronem a bohatý upadl do bídy a má být pověšen. Když vyjde jeho nevina najevo, bratr ho učiní účastným svého bohatství.

TŘETÍ BESEDA

382

Tři zvířata

Tittone, syn krále ze Zelenostránska, jde hledat své tři vlastní sestry, vdané za sokola, jelena a delfína, a po dlouhém cestování jenalezne. Na zpáteční cestě spatří královu dceru, kterou drak vězní ve věži. Na jeho znamení přijdou mu ku pomoci tři švagři; s nimi zabije draka, osvobodí princeznu, vezme si ji za ženu a se švagry a svými sestrami se vrátí do svého království.

ČTVRTÁ BESEDA

391

Seďm kůží od slaniny

Stará žebračka bije svou mlsnou dceru, že snědla seďm kůží od slaniny, a namluví kupci, že ji potrestala, protože přflíši mnoho pracovala a navinula seďm přáden, a kupec si dívku vezme za ženu. Ale ona nechce pracovat, laskavostí jedné víly však přece ukáže muži, když se vrátí z cesty, utkané plátno a posléze novou lstí přiměje muže, aby jí neukládal žádnou práci ze strachu, aby mu neonemocněla.

PÁTÁ BESEDA

398

Drak

Miuccia pošle královna do různých nebezpečí, z nichž pomocí kouzelného ptáka vyjde se cti. Nakonec královna umře a on se prohlásí za králova syna a osvobodí svou matku, jež se stane královnou.

ŠESTÁ BESEDA

411

Tři koruny

Marchetta je uchváčena větrem a zanesena do domu lidožroutky, od níž po různých příhodách dostane políček a odejde převlečena za muže. Dostane se do jednoho království, kde se do ní zamiluje královna, ale uražena, že její láska není opětována, obviní ji u manžela, že se jí pokoušela svést, a Marchetta je odsouzena na šibenici. Ale mocí prstenu, který jí dala lidožroutka, je osvobozena, dá popravit osočovatelku a sama se stane královnou.

SEDMÁ BESEDA

425

Dvě placky

Marziella je zdvořilá k jedné stařence a dostane od ní kouzelnou moc; ale teta, jež jí závidí štěstí, vhodí ji do moře, kde ji Siréna dlouho drží přivázanou; osvobodí ji bratr, stane se královnou a teta odpývá svůj zločin.

OSMÁ BESEDA

432

Sedm holubů

Sedm bratří odejde z domova, protože matka jim nedává sestru; a když se konečně sestra narodí a oni očekávají smluvené znamení, matka se splete a dá jim jiné, načež oni bloudí světem. Sestra doroste, hledá je, nalezne a po různých příhodách se vrátí všichni zbohatlí domů.

DEVÁTÁ BESEDA

451

Havran

Gennariello, aby uspokojil krále ze Stinohouště, svého bratra, podnikne dlouhou cestu a přiveze mu, po čem toužil. Avšak aby ho osvobodil od hrozící smrti, je odsouzen sám k smrti, a aby dokázal svou nevinu, proměně se v mramorovou sochu. Nakonec zvláštní náhodou nabude zase života a dále spokojeně žije.

DESÁTÁ BESEDA

465

Potrestaná pycha

Král z Krásnojevic, jímž pohrdla dcera krále z Dlouhobrázdic, Cinziella, se jí pomstí, ale potom si ji vezme za ženu.

ČTVRTÁ EKLOGA

475

Háček

PÁTÝ DEN

485

PRVNÍ BESEDA

490

Husa

Lilla a Lolla koupí si na trhu husu, která kadí peníze. Vypůjčí si jí jedna tetka, a když se jí husa neosvědčí, zakrotí jí krkem a vyhodí z okna. Ale husa se zakousne do zadnice jednomu princí,

když vykonává svou potřebu, a nikdo ji nemůže odtrhnout; podaří se to až Lolle, kterou si princ potom vezme za ženu.

DRUHÁ BESEDA

496

Měsíce

Protože je Lise chudý a od bohatého bratra Caianna ni nejmenší podporu nedostává, odejde a potká ho takové štěstí, že se stane bohatcem. Bratr se ze závisťi pokusí o stejný osud, ale s opačným výsledkem, takže by bez bratrovy pomoci nevyvázl z velkého neštěstí.

TŘETÍ BESEDA

504

Malovánek

Betta se nechce provdat, potom si však uhněte muže vlastníma rukama. Když jí ho ukradne jedna královna, nalezne ho po mnohastrastech. Zmocní se ho velmi obratně a vezme s sebou domů.

ČTVRTÁ BESEDA

512

Zlatý pařez

Parmetella, dcera chudého venkovana, má štěstí. Ale protože je příliš zvědavá, pustí je z ruky a po tisícerech útrapách nalezne manžela v domě jeho matky lidožroutky a teprve po překonání velikých nebezpečí žijí spolu spokojeni.

PÁTÁ BESEDA

526

Slunce, Měsíc a Talia

Talia poraněna pazdeřím zemře, je umístěna v paláci, kde s jedním králem, který tam náhodou zabloudí, zplodí dvě děti. Všichni se dostanou do rukou žárlivé královny, jež nařídí, aby děti byly uvařeny a předloženy otci k jídlu a Talia upálena. Ale kuchař děti zachrání a Talii osvobodí král, který dá ženu hodit do ohně připraveného pro Talii.

ŠESTÁ BESEDA

534

Sapia

Sapia, dcera jedné baronky, udělá z králova syna Carluccia, který se nechtěl učit ani abecedě, vzdělance; aby se jí pomstil za polček, který mu dala, vezme si ji princ za ženu; ale po mnoha strastech, když s ní má, nevěda o tom, tři děti, se s ní smří.

SEDMÁ BESEDA

542

Pět synů

Pacione pošle pět synů do světa, aby se naučili nějakému umění, a všichni se vrátí s nějakou dovedností a společně jdou vysvobodit královu dceru, kterou unesl lidožrout. Ale po různých příhodách se pohádají, kdo učinil pro ni nejvíce, aby si jí zasloužil za ženu, a král jí dá otci jakožto kmenu, z něhož všechny větve vyrostly.

OSMÁ BESEDA

550

Ninnillo a Nennella

Iannuccio má po první ženě dvě děti, avšak macecha je nenávidí a donutí ho, aby je nechal v lese. Děti zabloudí a ztratí se jeden druhému. Ninnillo se stane oblíbeným dvořanem jednoho prince a Nennellu po ztroskotání lodi spolkně zakletá ryba, posléze je vyvržena na skalisko, kde ji bratr pozná a princ bohatě vdá.

DEVÁTÁ BESEDA

559

Tři citrusy

Cenzullo se nechce oženit, ale když se jednou řízne nad tvarohem do prstu, zatouží po ženě tak bílé a červené jako krev na tvarohu. Jde ji do světa hledat a na ostrově tří víl dostane tři citrusové plody, a když jeden z nich rozřízne, získá krásnou vílu ve shodě se svým přáním. Když ji jedna otrokyně zabije, vezme si za ženu černošku místo bělošky. Ale zrada je odhalena, otrokyně ji zaplatí životem, kdežto víla obživne a stane se královnou.

KONEC POHÁDKY POHÁDEK

573

dokončení úvodu k besedám, jež odpovídá *desáté besedě pátého dne*.

DOSLOV

577

POZNÁMKY

581